

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 12281-15/2018-ERU

V Jihlavě dne 24. března 2020

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti X Energie, s.r.o., se sídlem Na Poříčí 1046/24, 110 00 Praha 1 – Nové Město, IČ: 248 17 872 (dále též „účastník řízení“), proti výrokům I., II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12281-10/2018-ERU ze dne 19. srpna 2019 (sp. zn. OSR-12281/2018-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal ve **výroku I.** účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018, kterého se měl dopustit tím, že jako držitel licence na obchod s plynem č. 241118506 v rozporu s § 73a odst. 2 energetického zákona nesplnil povinnost předložit údaje o zajištění rozsahu bezpečnostního standardu a o způsobu jeho zajištění Energetickému regulačnímu úřadu do patnáctého dne následujícího měsíce za měsíc únor 2018, když výkaz podle § 11 odst. 4 vyhlášky č. 344/2012 Sb., o stavu nouze v plynárenství a o způsobu zajištění bezpečnostního standardu dodávky plynu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 344/2012 Sb.“), byl předložen Energetickému regulačnímu úřadu až dne 26. března 2018, ve **výroku II.** uložil účastníku řízení pokutu ve výši 15 000 Kč a ve **výroku III.** povinnost k úhradě nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti X Energie, s.r.o., se sídlem Na Poříčí 1046/24, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 248 17 872, proti výrokům I., II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12281-10/2018-ERU ze dne 19. srpna 2019 (sp. zn. OSR-12281/2018-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se v této části potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Správní řízení na prvním stupni

Dne 19. prosince 2018 zahájil Energetický regulační úřad správní řízení z moci úřední podle § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění

pozdějších předpisů (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), pro podezření ze spáchání 2 přestupků ve vícečinném souběhu stejnorodém podle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona. Dne 19. prosince 2018 byl do správního spisu záznamem vložen výkaz dle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 344/2012 Sb. za měsíc únor 2018 ze dne 15. března 2018 vyplněný pro účastníka řízení společně s doručenkou, výkaz za měsíc březen 2018 ze dne 16. dubna 2018 vyplněný pro účastníka řízení taktéž s emailovou doručenkou a doklad o zajištění bezpečnostního standardu dodávek plynu jiným účastníkem trhu s plynem podle § 11 odst. 4 písm. f) vyhlášky č. 344/2012 Sb. pro období říjen 2017 – březen 2018 vyplněný společností [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČ [REDAKCE].

Dne 21. února 2019 zaslal účastník řízení Energetickému regulačnímu úřadu vyjádření k podkladům rozhodnutí, v němž mimo jiné namítal, že se tvrzeného přestupku nemohl dopustit, neboť mu povinnost zajištění bezpečnostního standardu z Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (dále jen „Nařízení“), na nějž odkazuje § 73a odst. 1 energetického zákona, nevyplývá, když uvedené Nařízení ve svých ustanoveních termín bezpečnostní standard nepoužívá. Pokud měl účastník řízení porušit čl. 6 Nařízení, který upravuje tzv. standard pro dodávky plynu, tak účastník řízení uvedl, že adresátem tohoto článku je členský stát, nikoli účastník řízení. Není mu tak zřejmé, z jakého odkazu na Nařízení je možné dovodit, že se účastník řízení dopustil porušení bezpečnostního standardu, když jej neupravuje.

Účastník řízení dále namítal, že povinnost zajistit část bezpečnostního standardu uskladněním plynu v zásobnících plynu na území Evropské unie se nevztahuje na jakékoliv obchodníky, ale na tzv. importéry plynu do České republiky, a nadto se dle účastníka řízení má jednat o zákonnou deklaraci, jak dovozuje z jazykového vyjádření „se zajišťuje“, přičemž dále rozvedl obsah ustanovení § 76a odst. 1 energetického zákona a upozornil na povahu tohoto ustanovení, kdy požadavek tam uvedený se nemůže vztahovat na plyn pořízovaný obchodníkem v České republice, ale na plyn dodávaný do České republiky. Uvedený závěr opřel o stávající právní úpravu skladování plynu v České republice. V období od 1. října do 31. března není možné legálním způsobem zajišťovat bezpečnostní standard, protože pokud by obchodník s plynem nevytěžil k 31. březnu daného skladovacího roku všechny plyn ze zásobníku plynu, dopustil by se porušení smluv sjednaných s provozovatelem zásobníků plynu a právní úprava skladování plynu podle vyhlášky č. 349/2015 Sb., o pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 349/2015 Sb.“). Obchodník s plynem je naopak povinen uskladněný plyn v souladu s těžebním výkonem zásobníku plynu a podle těžební křivky vytěžit tak, aby na konci skladovacího období nebyl v zásobníku plynu uskladněn žádný plyn. Z uvedeného závěru účastník řízení dovodil, že právní úprava vyhlášky č. 349/2015 Sb. zcela jednoznačně svědčí závěru, že se část bezpečnostního standardu zajišťovaného uskladněním plynu vztahuje na plyn dovážený do České republiky, neboť podle formalistického výkladu bez zohlednění zákonného rámce by uskladnění plynu po 31. březnu v České republice ani právně dovoleným způsobem nešlo.

Účastník řízení uvedl, že výklad § 73a odst. 1 energetického zákona a vyhlášky č. 344/2012 Sb., podle kterého by se ustanovení § 11 této vyhlášky mělo vztahovat na veškerý plyn dodávaný zákazníkům v České republice, nemá oporu v zákonném ustanovení, které má uvedená vyhláška provádět (nikoli měnit, případně doplňovat). Dále upozornil, že v části,

kde by vyhláška měla v rozporu s energetickým zákonem vymezovat rozsah bezpečnostního standardu pro chráněné zákazníky, by byla v rozporu se zákonem, a v důsledku jejího nesplnění nelze dovozovat naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona.

Správní orgán zaslal účastníkovi řízení na jeho žádost dne 28. ledna 2019 kopii spisu a dne 8. února 2019 ho vyrozuměl o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a možnosti doložit majetkové poměry, na které účastník řízení reagoval svým vyjádřením zaslaným dne 21. února 2019, ve kterém zopakoval své předchozí námitky a navrhl zastavení správního řízení.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 12281-10/2018-ERU ze dne 19. srpna 2019 uznal správní orgán účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 15 000 Kč. Správní orgán v odůvodnění uvedl, že se účastník řízení jako držitel licence na obchod s plynem dopustil přestupku tím, že předložil správnímu orgánu výkaz o zajištění bezpečnostního standardu za měsíc únor 2018 ve smyslu § 11 odst. 4 vyhlášky č. 344/2012 Sb. až po stanovené lhůtě, když výkaz doložil správnímu orgánu a operátorovi trhu až dne 26. března 2018, rovněž výkaz za měsíc březen byl správnímu orgánu doručen opožděně, a to dne 16. dubna 2018.

Správní orgán dovedl nesplnění povinnosti o zajištění bezpečnostního standardu dodávek plynu z § 73a energetického zákona a vyhlášky č. 344/2012 Sb., když účastník řízení doložil správnímu orgánu výkaz ohledně splnění povinnosti prokázání bezpečnostního standardu za měsíc únor 2018 o jedenáct dní později. Účastník řízení nijak nerozporoval, že neporušil povinnost doručit výkaz správnímu orgánu za měsíc únor 2018 a březen 2018 včas, jeho argumentace směřovala pouze do samotné povinnosti zajištění bezpečnostního standardu dodávek plynu. Z výše uvedeného vzal správní orgán za prokázané, že účastník řízení svým jednáním naplnil formální stránku přestupku podle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona.

Správní orgán rovněž popsal, v čem bylo shledáno naplnění materiální stránky přestupku, když účastník řízení porušil zákonnou povinnost vykázat včas údaje o rozsahu bezpečnostního standardu správnímu orgánu za měsíc únor 2018. Při nesplnění uvedených povinností včas může dojít k ohrožení dodávky plynu chráněným zákazníkům, jakož i k tomu, že správnímu orgánu bude znemožněna zpětná kontrola, zda měl obchodník s plynem pro chráněné zákazníky řádně a v dostatečném rozsahu zajištěno v předmětném měsíci potřebné množství plynu. Pozdním vykázáním údajů o zajištění bezpečnostního standardu dodávky plynu je znemožněna reakce správního orgánu směrem k účastníkovi řízení, aby dostal svým povinnostem na následující měsíc, pokud se zrovna nejedná o výkaz za měsíc březen 2018. Ohledně včasného nesplnění povinnosti doložit výkaz ohledně bezpečnostního standardu dodávek plynu za měsíc březen 2018 až dne 16. dubna 2018 namísto jeho doložení do 15. dubna 2018 správní orgán uvedl, že tímto jednáním účastník řízení sice naplnil formální stránku přestupku podle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona, nedošlo však k naplnění materiální stránky, neboť se jednalo o zanedbatelnou dobu jednodenního prodlení. Z tohoto

důvodu správní orgán výrokem IV. správní řízení ve vztahu k části předmětu řízení týkajícího se výkazu za měsíc březen 2018 zastavil.

Při rozhodování o výši pokuty správní orgán konstatoval, že doložení příslušného výkazu o jedenáct dní později rozhodně nelze považovat za zanedbatelné jednání, jako přitěžující okolnost zohlednil, že účastníkovi řízení byla rozhodnutím Energetického regulačního úřadu ze dne 29. března 2013, č. j. 10313-11/2012-ERU, pravomocně uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a rozhodnutím Energetického regulačního úřadu ze dne 9. dubna 2015, č. j. 00510-5/2015-ERU, pokuta ve výši 40 000 Kč.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti výrokům I., II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12281-10/2018-ERU ze dne 19. srpna 2019, které mu bylo doručeno dne 20. srpna 2019, podal účastník řízení dne 4. září 2019 rozklad.

Účastník řízení zastává názor, že není adresátem povinnosti zajistit bezpečnostní standard požadované dodávky plynu při dodávce zákazníkům podle Nařízení, které v žádném ze svých ustanovení termín „bezpečnostní standard“ nepoužívá, takže neexistuje povinnost zajistit bezpečnostní standard požadované dodávky plynu při dodávce zákazníkům podle tohoto přímo použitelného předpisu Evropské unie. Pokud by účastník řízení měl porušit čl. 6 Nařízení, pak trvá na tom, že adresátem tohoto článku a této povinnosti je členský stát, nikoli účastník řízení. Nařízení neukládá povinnost dodavatelům plynu, ale členským státům. Ustanovení § 73a odst. 1 energetického zákona v souvislosti s Nařízením označil za zmatečné, neboť povinnost zajistit bezpečnostní standard v předpise, na nějž odkazuje, uvedena není, proto ji ani nelze porušit nebo nesplnit. Účastník řízení dále uvádí, že samotný rozsah zajištění bezpečnostního standardu je upraven vyhláškou č. 344/2012 Sb., avšak energetický zákon neukládá tuto povinnost dodržovat a zajišťovat tam vymezený bezpečnostní standard, ale ukládá povinnost zajišťovat jej „podle přímo použitelného předpisu Evropské unie“, tedy podle zmiňovaného čl. 6 Nařízení.

Další námitka účastníka řízení směřuje proti subjektu povinnosti, neboť podle jeho názoru se povinnost zajištění bezpečnostního standardu podle § 73a odst. 1 věty první energetického zákona nevztahuje na obchodníky bez rozdílu, ale na tzv. importéry plynu do České republiky, když zákon stanoví, že se část standardu zajišťuje uskladněním plynu na území členského státu Evropské unie proto, aby byly zajištěny bezpečné a spolehlivé dodávky plynu do České republiky, když plyn, který se již na území České republiky nachází, nemůže nijak naplnit zákonný účel zajištění bezpečných a spolehlivých dodávek do České republiky. Dále opětovně odkázal na skutečnost, že dle vyhlášky č. 349/2015 Sb. není legálním způsobem možné zajišťovat v období od 1. října do 31. března bezpečnostní standard uskladněním plynu v zásobnících v České republice, protože nelze k 31. březnu daného roku legálně držet 30 % potenciální spotřeby zákazníků, ale obchodník s plynem je naopak povinen vytěžit uskladněný plyn tak, aby na konci skladovacího období nebyl v zásobníku žádný plyn.

Účastník řízení tvrdí, že pokud by mělo Nařízení zavazovat účastníka řízení a nikoliv pouze členský stát, mělo by to celou řadu důsledků, z nichž jmenuje širší definici chráněného zákazníka obsaženou v čl. 2 bodu 5 Nařízení. Z důvodu, že Nařízení jej nezavazuje, neměl ani povinnost zajistit bezpečnostní standard podle tohoto právního předpisu a stejně

tak předkládat údaje o jeho rozsahu a způsobu zajištění Energetickému regulačnímu úřadu podle § 73a odst. 2 energetického zákona. Závěrem účastník řízení upozornil, že případná nepřesnost implementačních nebo adaptačních ustanovení zákona nebo jiný původní účel zákonodárce než ten, který je následně vyjádřen v legálním znění zákonného ustanovení, nemůže jít k tíži účastníka řízení. V souladu se zásadou zákonnosti nelze výkladem pro účastníka řízení nepříznivějším dotvářet skutkovou podstatu přestupku, či dovozovat skutkovou podstatu neexistující, neboť analogie legis v neprospěch účastníka řízení je ve správním trestání zcela vyloučena.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Rada na základě podaného rozkladu a po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že odvolací orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Pokud jde o výrok o vině účastníka řízení (výrok I. napadeného rozhodnutí), dospěla Rada k závěru, že se jedná o výrok správný a vydaný v souladu s právními předpisy. V odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou uvedeny důvody tohoto výroku, podklady pro jeho vydání, jakož i úvahy, kterými se Energetický regulační úřad řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů (§ 68 odst. 3 správního řádu). Skutkový stav byl dostatečně zjištěn a závěr o naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona má oporu ve shromážděném spisovém materiálu.

Předně je třeba konstatovat, že účastník řízení nezpochybnuje závěr, že svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty přestupku podle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona, podle něhož se držitel licence na obchod s plynem dopustí přestupku tím, že (...) nepředá operátorovi trhu a Energetickému regulačnímu úřadu údaje o rozsahu a způsobu zajištění bezpečnostního standardu podle § 73a odst. 2 energetického zákona. Podle § 73a odst. 2 platí, že obchodník s plynem nebo výrobce plynu, na kterého se vztahuje povinnost zajistit bezpečnostní standard dodávky plynu podle odstavce 1, prokazuje bezpečnostní standard na daný měsíc vždy od prvního dne tohoto měsíce a předkládá údaje o rozsahu bezpečnostního standardu a o způsobu jeho zajištění vždy do patnáctého dne následujícího měsíce operátorovi trhu a Energetickému regulačnímu úřadu.

Námítky účastníka řízení směřují obecně k tomu, že neměl povinnost zajistit bezpečnostní standard požadované dodávky plynu při dodávce zákazníkům podle Nařízení, nikoliv k předmětu sankcionovaného jednání, a to opožděně předloženým údajům. K tomu Rada uvádí, že předmětem tohoto správního řízení není posouzení, zda účastník řízení bezpečnostní standard dodržel, nebo měl povinnost dodržet, ale je toliko omezen na posouzení, zda předal údaje o rozsahu a způsobu zajištění bezpečnostního standardu podle § 73a odst. 2 energetického zákona Energetickému regulačnímu úřadu, tedy zda splnil zákonem uloženou administrativní povinnost spočívající v prokázání plnění bezpečnostního standardu dodávky plynu kompetentnímu orgánu. Skutková podstata uvedená v § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona (část věty za „nebo“) stíhá takové jednání, které spočívá v nepředložení údajů o rozsahu a způsobu prokázání bezpečnostního standardu dodávek

plynu. Lze přisvědčit názoru účastníka řízení, že Nařízení termín bezpečnostní standard nepoužívá. Ani v jiných právních předpisech nenalezneme pregnantní definici toho, co se bezpečnostním standardem dodávky plynu rozumí. Absentující definice však nezbavuje účastníka řízení povinnosti dodržovat jednotlivá nařízení jemu jako držiteli licence na obchod s plynem zákonem stanovená, ať už je zákonodárce ve svém souhrnu nazve jakkoli, když tyto povinnosti jsou v právních předpisech stanoveny zcela jasně a srozumitelně. Vzhledem k obsahové náplni § 73a odst. 1 energetického zákona a Nařízení lze bezpečnostní standard obecně definovat jako určitý komplex povinností výrobce plynu nebo obchodníka s plynem, jehož smyslem je zajistit vymezeným kategoriím zranitelných zákazníků bezpečné a spolehlivé dodávky plynu pro případ omezení nebo přerušení dodávek plynu v případech nepředvídaných, ale pravděpodobných situací, které mohou způsobit zvýšenou spotřebu plynu. To vyplývá i z odstavce 31 návěti Nařízení, podle něhož „*Toto nařízení stanoví standardy pro bezpečnost dodávek*“.

V projednávaném případě nevznikají pochybnosti o tom, že došlo k naplnění formálních znaků skutkové podstaty projednávaného přestupku (tj. znaky subjektu, subjektivní stránky, objektu a objektivní stránky). Skutková podstata přestupku podle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona je konstruována tak, že subjektem povinnosti prokazovat bezpečnostní standard je držitel licence na obchod s plynem. Objektivní stránku přestupku podle § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona naplní držitel licence na obchod s plynem tím, že nezajistí bezpečnostní standard dodávky plynu podle § 73a odst. 1 téhož zákona nebo nepředá operátorovi trhu a Energetickému regulačnímu úřadu údaje o rozsahu a způsobu zajištění bezpečnostního standardu podle § 73a odst. 2 stejného zákona. I v tomto případě je nepochybné, že formální znaky druhé části citované skutkové podstaty přestupku byly naplněny, neboť účastník řízení své povinnosti včas nedostál.

Pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu, neboť k trestnosti činu nepostačuje naplnění znaku protiprávního jednání, obecných znaků týkajících se pachatele a formálních znaků přestupku, ale jednání musí mít i určitý minimální stupeň společenské škodlivosti. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. prosince 2009, č. j. 5 As 104/2008-45 vyplývá obecný závěr, že „...*jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přešupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přešupek*“. Pokud jde o materiální stránku vytýkaného přestupku, Rada uzavírá, že prvostupňový orgán se jejím hodnocením zabýval dostatečně, když dovedl veřejný zájem na řádném zajištění bezpečnostního standardu dodávek plynu tzv. chráněným zákazníkům, jakož i riziko znemožnění následné kontroly ze strany správního (a do jisté míry ale i preventivní prostřednictvím průběžného monitoringu plnění bezpečnostního standardu). Pozdním doložením výkazu účastník řízení značně ztěžuje úlohu správního orgánu sledovat a vyhodnocovat plnění bezpečnostního standardu dodávek plynu v České republice.

K okolnostem, které vyloučily porušení chráněného zájmu, přihlédl správní orgán v případě doloženého výkazu za měsíc březen, který byl předložen o jeden den později, a to dne 16. dubna 2018.

Jinak je tomu při posuzování pozdního výkazu za měsíc únor 2018, kdy tento výkaz byl předložen o jedenáct dní později, tedy až dne 26. března 2018. Takovéto prodlení již nelze považovat za zanedbatelné, a to zejména s přihlédnutím k periodicitě plnění výkazové povinnosti, když v případě měsíčního prokazování je již jedenáct dní významným prodlením. Rada uzavírá, že prvostupňový orgán materiální stránku vytýkaného přestupku odůvodnil dostatečně, když dovedl zájem společnosti na řádném zajištění bezpečnostního standardu, riziko znemožnění zpětné kontroly jeho dodržování a včasné reakce ze strany správního orgánu k účastníkovi řízení, aby v následujících obdobích sjednal nápravu.

K námitkám účastníka řízení, které vesměs směřují k povinnosti zajistit bezpečnostní standard, Rada uvádí následující.

Účastník řízení se domnívá, že povinností uloženým vyhláškou nelze dostát, neboť by byly v rozporu s vyhláškou č. 349/2015 Sb., podle které není možné legálně držet k 31. březnu v zásobnících plynu takové množství plynu, které by odpovídalo požadavkům na zajištění bezpečnostního standardu. Aniž by Rada přezkoumávala obsah vyhlášky č. 349/2015 Sb., stran uvedené námitky zdůrazňuje především to, že posuzování domnělého rozporu dvou podzákoných právních předpisů, z nichž jeden (vyhláška č. 349/2015 Sb.) není na uvedený případ aplikovatelný vůbec, druhý (vyhláška) jen v omezené míře, není pro výsledek předmětného řízení vůbec podstatný, neboť, jak již bylo uvedeno výše, sankcionovaným jednáním je toliko nedodržení vykazovací povinnosti přímo stanovené v § 73a odst. 2 energetického zákona, nikoliv její obsahové posouzení. Radě nadto není zřejmé, proč by k 31. březnu nebylo možno v zásobnících mít uskladněn žádný plyn. Účastník řízení odkazuje na § 59 vyhlášky č. 349/2015 Sb., který řeší otázku prodeje plynu po skončení rezervace skladovací kapacity, Radě nicméně není zřejmé, proč by rezervace kapacity musela zaniknout k 31. březnu, neboť jeden rok nepředstavuje minimální dobu rezervace skladovací kapacity (tu lze navíc rezervovat např. i na měsíčním základě).

Skutečnost, že bezpečnostní standard dodávky plynu a způsob jeho zajištění upravuje vyhláška, nelze dle názoru Rady vykládat tak, že se na účastníka řízení nevztahuje povinnost bezpečnostní standard zajistit. Rada reflektuje argumentaci účastníka řízení ohledně sporného stanovení rozsahu bezpečnostního standardu, který má být plněn. Otázka rozsahu plnění bezpečnostního standardu však z hlediska skutkové podstaty konkrétního přestupku v tomto řízení není relevantní. Povinnost plnění bezpečnostního standardu vyplývá z § 73a odst. 1 energetického zákona a vyhlášky č. 344/2012 Sb., vydané na základě § 98a odst. 1 písm. e) energetického zákona, podle něhož Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhláškou stanoví mj. bezpečnostní standard požadované dodávky plynu a obsahové náležitosti havarijních plánů a způsob zajištění bezpečnostních standardů plynu. Konkretizace plnění povinnosti prokazování bezpečnostního standardu dodávky je pak obsažena v § 11 odst. 4 uvedené vyhlášky. Ustanovení § 73a odst. 1 energetického zákona pak odkazuje na přímo použitelný právní předpis, přičemž v kontextu tohoto odkazu a vyhlášky je zřejmé, k plnění jaké povinnosti zákon směřuje. To, zda je nutno bezpečnostní standard plnit ve vztahu k chráněným zákazníkům, u nichž tento statut vyplývá z Nařízení, anebo ve vztahu k zákazníkům vyplývajícím z vyhlášky č. 344/2012 Sb., je irelevantní, neboť nic nemění

na povinnosti vykazovat Energetickému regulačnímu úřadu způsob plnění bezpečnostního standardu. To vyplývá jednoznačně z § 73a odst. 2 energetického zákona, podle něhož obchodník s plynem nebo výrobce plynu, na kterého se vztahuje povinnost zajistit bezpečnostní standard dodávky plynu podle odstavce 1, prokazuje bezpečnostní standard na daný měsíc vždy od prvního dne tohoto měsíce a předkládá údaje o rozsahu bezpečnostního standardu a o způsobu jeho zajištění vždy do patnáctého dne následujícího měsíce operátorovi trhu a Energetickému regulačnímu úřadu. Povinnost předložit údaje o rozsahu a způsobu zajištění bezpečnostního standardu se vztahuje na obchodníka s plynem podle odstavce 1 věty první i na účastníky trhu s plynem, prostřednictvím kterých je povinnost podle odstavce 1 zajišťována. Právní otázka, jaký přesný rozsah bezpečnostního standardu z právních předpisů vyplývá, nemá dopad do toho, že by snad účastník řízení povinnost podle odstavce 2 nemohl splnit.

Z ustanovení § 73a odst. 1 energetického zákona účastník řízení dále dovodil, že se povinnost zajištění bezpečnostního standardu nevztahuje na jakékoliv obchodníky bez rozdílu, ale na tzv. importéry plynu do České republiky, když podle § 73a odst. 1 energetického zákona je povinnost dodržování bezpečnostního standardu dána proto, „*aby byly zajištěny bezpečné a spolehlivé dodávky plynu do České republiky*“. Rada se s tímto tvrzením neztotožňuje a konstatuje, že pouze zákon stanoví, na koho se povinnost zajištění bezpečnostního standardu vztahuje, přičemž ve skutkové podstatě přestupku v § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona je za speciální subjekt označen držitel licence na obchod s plynem, a nečiní tak rozdíl mezi obchodníkem s plynem, který plyn dováží do České republiky, a obchodníkem s plynem bez přeshraničního přesahu. Nařízení, energetický zákon ani vyhláška v žádném svém ustanovení neoznačují za povinné osoby toliko importéry plynu do České republiky. Energetický zákon v § 73a odst. 1 zcela jednoznačně hovoří o obchodníkovi s plynem obecně (nebo výrobcí plynu), nečiní rozdíl mezi obchodníkem s plynem, který plyn dováží do České republiky, a obchodníkem s plynem, který mezinárodní obchod s plynem neprovádí. Obchodník s plynem může část bezpečnostního standardu zajistit prostřednictvím uskladnění plynu jak v zásobnících plynu nacházejících se na území České republiky, tak v členském státě Evropské unie. Rovněž vyhláška hovoří o plynu uloženém v zásobnících plynu na území České republiky, nikoliv výlučně o zásobnících plynu v jiném členském státě Evropské unie. Je tak nepochybné, že restriktivní výklad účastníka řízení je zcela účelový. Navíc bezpečnostní standard směřuje k zajištění plynu tzv. chráněným zákazníkům, především domácnostem, přičemž typickými dodavateli plynu těmto zákazníkům jsou subjekty působící na maloobchodním trhu, nikoliv ty obchodující s plynem v rámci jeho mezinárodní přepravy.

Energetický regulační úřad postupoval správně, pokud dospěl k závěru o odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupku. S výměrou trestu se s ohledem na okolnosti a následky protiprávního jednání Rada ztotožnila. Dle názoru Rady je pak zároveň nutné přihlédnout k tomu, v jakých periodách se jednotlivé výkazy poskytují; v případě měsíční periodicity lze jedenáct dní považovat za již významnou dobu prodlení, neboť předkládané výkazy správní orgán dále vyhodnocuje, nadto opožděně doložený výkaz již nemá požadovanou relevanci, když jej po krátké době nahrazuje výkaz nový. Samotná pokuta byla nicméně uložena v nízké výši, která má mít ve vztahu k účastníkovi řízení (který je zavedeným obchodníkem dodávajícím dlouhodobě více než 30 tisícům odběratelů) výchovný účinek, ale nepředstavuje zásadní újmu na jeho majetkové sféře.

V. Závěr

Po přezkoumání rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací orgán dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí spočívá na dostatečném zjištění skutkového stavu a bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Ačkoliv se Rada ztotožnila s některými námitkami účastníka řízení stran jednoznačnosti stanovení bezpečnostního standardu v relevantních právních předpisech, dospěla k závěru, že tato okolnost nemá vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci nesplnění povinnosti předložit v zákonné lhůtě výkaz o jeho zajištění. Z tohoto důvodu o rozkladu Rada rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není podle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v.r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

X Energie, s.r.o.